

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1914 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av en lägenhet från förra militiebostället Horn nr 7 och 8 Bredegård i Skaraborgs län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 19 december 1913 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 22, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att av det till förra kompanichefsbostället 2 mantal Horn nr 7 och 8 Bredegård i Horns socken av Skaraborgs län hörande skiftet Sikahultet ett i statsrådsprotokollet angivet område må från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid år 1912 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1915 av förra kompanichefsbostället Horn nr 7 och 8 Bredegård om 2 mantal i Horns socken av Skaraborgs län, vilken egendom nu lämnar 1,850 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av ett område från egendomen.

Domänstyrelsen har i skrivelse den 10 oktober 1913 underställt detta ärende Kungl. Maj:ts prövning och därvid överlämnat instrument över berörda förrättning ävensom övriga ärendet tillhörande handlingar,

däribland en av extra lantmätaren E. O. Jansson år 1911 över egendomens inägor upprättad karta med tillhörande handlingar.

Av handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Ifrågavarande egendom, som är belägen 0.6 mil från Värings järnvägsstation och 1.6 mil från Skövde, innehåller en sammanlagd areal av 139 hektar 70.7 ar, därav 73 hektar 46 ar åker, tomt och trädgård, 7 hektar 23.8 ar äng, 57 hektar 35.7 ar skogs- och hagmark samt 1 hektar 65.2 ar impediment.

Beträffande egendomens lämplighet för styckning hava uppskattningsmännen ansett, att odlingen å skogsskiftet Sikahultet med fördel kunde avsöndras, men att i övrigt styckning ej borde vidtagas, då skogsodling skett å det så kallade Bockaskiftet och den därå belägna backstugans innehavare ej vore i tillfälle att förvärva äganderätt till av dem innehavd jord.

Det till försäljning avsedda området omfattar å kartan ägofigurerna nr 213—228 med en areal av 5 hektar 29.7 ar åker. Området har åsatts ett saluvärde av 2,200 kronor och ett arrendevärde av 110 kronor.

Enligt vad t. f. förste lantmätaren i länet upplyst, är ifrågavarande område beläget å för bägge hemmanen Horn nr 7 och 8 gemensam mark.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Då de av uppskattningsmännen anförda skäl mot vidare styckning ej syntes domänstyrelsen avgörande i frågan och då det syntes styrelsen lämpligt, att det till försäljning avsedda området erhöle en rätare gräns mot den med ägofiguren nr 229 betecknade skogsmarken, hade styrelsen avlåtit skrivelse till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet med anhållan att Kungl. Maj:ts befallningshavande ville anmoda uppskattningsmännen dels att taga under övervägande lämpligheten av Bockaskiftets upplåtande till en eller helst flera egnahemslägenheter, dels ock verkställa saluvärdering av det område, varmed den av uppskattningsmännen till försäljning föreslagna ägolotten å Sikahultet borde ökas.

Kungl. Maj:ts befallningshavande hade därefter insänt protokoll över av uppskattningsmännen i anledning härav den 26 februari 1913 hållet sammanträde å egendomen. Angående den ifrågasatta avsöndringen av Bockaskiftet, som är beläget cirka 1 kilometer söder om hemskiftet, hava uppskattningsmännen därvid anført, bland annat, att egendomens hemjord bestode till största delen av utmed ån Ösan lågt liggande åkerjord, som i synnerhet höst och vår vore beroende av dennas vattenstånd, att Bockaskiftets mark däremot bestode av högre liggande åkerjord samt av (utom den ungefär 6 hektar stora skogsmarken med ungskog)

den enda betesmark, som funnes å egendomen, att arrendatorn till följd härav måst indela sin cirkulation så, att han vid högt vattenstånd i Ösan odlade höstsäden å den torrare utskiftesjorden, vilket ofta icke kunde ske å hemjorden, samt att dessutom utskiftesjorden måste användas till odling av potatis och andra rotfrukter. På grund av det anförda hava uppskattningsmännen tillstyrkt, att Bockaskiftet måtte bibehållas under egendomen. Beträffande det till försäljning avsedda området å Sika-hultet hava uppskattningsmännen föreslagit, att ett område om 25 ar av ägofiguren nr 229 måtte tilläggas det ursprungligen föreslagna området på sätt med röd linje utmärkts å kartan, samt åsatt det tillagda området ett saluvärde av 50 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens senast avgivna förslag.

Överjägmästaren i västra distriktet har i avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att erinra mot vad uppskattningsmännen vid det senare sammanträdet föreslagit.

Domänstyrelsen har för egen del föreslagit, att odlingen å Sika-hultet måtte upplåtas med det tillagda området av skogsmarken, varigenom arealen komme att uppgå till 5 hektar 54.7 ar, varav 5 hektar 29.7 ar åker och 25 ar skogsmark.»

Utskottet, som ej funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 17 februari 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.
